

ANBI gegevens Stichting Heidehof

Jaarverslag 2019

Stichting Heidehof
Provincialeweg 2
9463 TK, Eext
RSIN: 816089516
KVK: 04060250

Stichting Heidehof

Stichting Heidehof bewaakt het duurzame beheer van bos en natuur op het landgoed. De stichting hecht groot belang aan herstel van de relatie tussen mens en natuur en draagt bij aan hogere maatschappelijke en politieke waardering van natuur. De stichting besteedt veel zorg en aandacht aan behoud en beheer van natuur en terugkeer van oorspronkelijke flora en fauna. Zij bevordert initiatieven tot uitbreiding van bos en natuur.

Doelstellingen Stichting Heidehof:

1. Versterken van de kwaliteit van natuur op Landgoed Heidehof en daarbuiten.
2. Re-integratie van mens en natuur.
3. Bevorderen van maatschappelijke en politieke waardering voor natuur.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

1. het bevorderen van de natuurwaarde van "Landgoed Heidehof" door toezicht op beheer en / of het doen uitvoeren van beheer van natuurterreinen door eigenaar, huurder of pachter van "Landgoed Heidehof", met toepassing van methodes en gebruik van dieren en werktuigen van vroeger en nu, die volgens de nieuwste inzichten dit doel het beste dienen en zo min mogelijk inbreuk maken op of schade toebrengen aan flora en fauna. Daartoe is een Bosbeheerplan en een Natuurbeheerplan opgesteld die regelmatig worden bijgesteld;
2. het bestuderen en verzamelen van gegevens over de ecologische ontwikkelingen van de natuur en de mens op "Landgoed Heidehof" sinds de ijstijd, in het bijzonder de zichtbare bewoning van "Landgoed Heidehof" door volkeren van 3000 v.Chr. en later zoals de aanwezige pingoruïne en grafheuvels;
3. het bestuderen van de ecologische ontwikkelingen in de natuurgebieden en verrichten van praktisch onderzoek, zodanig dat bosarbeid door de mens met al zijn hulpmiddelen op den duur kan verminderen ten gunste van natuurlijke ontwikkeling, waar dit vooral door leerervaring op Heidehof mogelijk blijkt te zijn;
4. het open stellen van "Landgoed Heidehof" voor het publiek dat rust en stilte zoekt, en het instrueren van individuen en kleine groepen hoe de heilzame werking van de natuur en de interactie tussen mens en natuur kan worden bewust gemaakt.
5. vanuit een voorbeeldfunctie van landgoed Heidehof begeleiden tot:
  - het realiseren van respect voor de natuur;
  - spirituele bewustwording van de oorsprong van de mens in de natuur;
  - het ontwikkelen van creativiteit om de heilzame werking van de natuur op de mens te ervaren;
6. het bevorderen van nieuwe inzichten over natuurlijke hulpmiddelen van natuurbewust wonen door toepassing van natuurlijke materialen, energiewinning uit biogas, waterzuivering en waterhergebruik door middel van helofytenfilters en dergelijke;
7. deelname van bestuursleden aan maatschappelijke instellingen van natuur, en middels publicaties trachten het belang en de waarde van natuur tot bredere kennis te brengen.

Vermogen

Het vermogen van de stichting wordt aangewend voor inspanningen, die voldoen aan de drie mission statements. Het vermogen wordt beheerd op basis van een conservatief beleggingsbeleid dat wordt toevertrouwd aan een grote beleggingsinstelling. Het vermogen wordt verworven door schenkingen en reserveringen uit beheeropbrengsten van het landgoed en de natuurbegraafplaats.

Bestuurders

Esther van der Weij, secretaris

Dolf van der Weij, plaatsvervangend voorzitter, penningmeester, natuur en bosbeleid

Annetje Braat, integratie mens en natuur

Reinout de Groen, natuur- en bosbeleid, bodemkundige

Chris Schreve, integratie mens en natuur

In 2019 is gezocht naar nieuwe bestuurders om opengevallen functies te vervullen. Toegetreden zijn Uko Vegter en Eelco Nijboer.

De bestuurders van Stichting Heidehof ontvangen geen beloning, alleen reiskosten worden vergoed. Het beheerapparaat wordt gehonoreerd door de beheerder, Landgoed Heidehof B.V.

Verslag uitgevoerde activiteiten in 2019

Doordat de eigendommen van Landgoed Heidehof groeien, groeit ook het besef dat ieder plek zijn eigen dynamiek en uitdagingen kent. In het jaar 2019 hebben we de natuur gevolgd en daarbij de invloed van een veranderend klimaat meegenomen in onze werkzaamheden.

In een beter georganiseerde natuur zouden de rupsen pas in oktober komen en de bladeren opeten als ze op de grond liggen.

De aandacht die de natuurbegraafplaatsen vragen blijft groot, maar steeds meer zijn we ons bewust van de interactie tussen mens en natuur. De wisselwerking tussen de verschillende organisaties levert een positieve bewustwording op voor alle partijen. Er is veel tijd besteed aan de nieuwe terreinen van Landgoed Heidehof. Daarbij hebben we gekeken of de ingrepen van 2018 effect gesorteerd hebben, en welke invloed de warme zomers op onze bossen hebben.

Net als in andere jaarverslagen zullen we ook in dit jaarverslag de activiteiten rangschikken aan de hand van de doelstellingen van Stichting Heidehof:

1. Versterken van de kwaliteit van natuur op Landgoed Heidehof en daarbuiten.
2. Re-integratie van mens en natuur.
3. Bevorderen van maatschappelijke en politieke waardering voor natuur.

VERSTERKEN VAN DE KWALITEIT VAN NATUUR OP LANDGOED HEIDEHOF EN DAARBUITEN

De activiteiten die we als landgoed Heidehof initiëren moeten altijd tot doel hebben om de natuur of natuurbewustwording te versterken. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden:

Eext

- Nieuwe tamme kastanjes geplant – de kastanjelaan heeft door de droogte weer flink te leiden gehad. Er is een flink aantal boompjes geplant
- Berceau verlengd – de berceau is (hoewel vorig jaar ook al), nu weer een stukje verlengd
- Boompjes op pingowal geplant – de schapen hebben het geheel kort gehouden, en daarom zijn er een aantal bomen geplant op de pingowal. Deze zijn wel beschermd tegen de schapen
- Deel Hillig Meer gemaaid – het meer is voor een deel met een kraan + maaier leeggehaald
- Blessen bomen Eext – hoewel er nog niet gedund is zijn de zieke bomen al wel geblest
- Hekken vervangen – zoals elk jaar waren er ook in 2019 weer de nodige hekken die vervangen zijn
- Opnames film in onderduikershol– de onderduikershol heeft als locatie gediend voor een film die zich ten tijde van de tweede wereldoorlog heeft afgespeeld
- Aanpassing schapen – we hebben gezien dat er te veel schapen liepen op het gedeelte van de Natuurbegraafplaats.
- Handmatig snipperen – met de hand zijn ook weer de nodige vakken gedund en versnipperd. Resthout is in de houtkachel gegaan.
- Wolf – er is een wolf op Heidehof op bezoek geweest. Hij heeft 6 schapen gebeten en deze hebben we moeten laten inslapen

Ommen

- Afronden inrichten terrein – de laatste hand aan de inrichting van het natuurgebied ter grootte van 25 ha is afgerond.
- Ontvangstgebouw – er is een gebouw van 250m² groot gebouwd waar mensen ontvangen kunnen worden, en ceremonies gehouden kunnen worden.
- Project Ommermars – samen met Staatsbosbeheer, Landschap Overijssel en Natuur en Milieu Overijssel realiseren we een natuurgebied van 20 ha. Natuur- recreatie- en waterbeleving

vormen de basis van het project, waarbij educatie en voorlichting een belangrijke rol spelen. De overdracht van de grond vindt in 2020 plaats.

- Nieuwe poelen aanleggen – er zijn een paar nieuwe poelen aangelegd op de natte plekken
- Afzetten prunus – we blijven veel last houden van prunus opslag. Het lijkt erop dat onze uitputtingsstrategie maar matig heeft gewerkt
- Beukenlaan herplant – door de droogte zijn ook hier een groot aantal bomen doodgegaan

Meppen

- Voorbereiden bosdunning – in de eerste maand van 2020 wordt er gedund, maar het uittekenen van de paden en blessen is in 2019 afgerond
- Natuurbeheerplan – er is een natuurbeheerplan gemaakt. De FSC certificering is nog gaande
- Bestemmingsplan definitief – deze is in november 2019 definitief gemaakt

Sellingen

- Overdracht grond – de familie Speelman heeft ca 50 ha grond overgedragen aan Heidehof
- Sloten schonen – de bestaande sloten zijn a 20 jaar niet schoongemaakt. Deze zijn (waar mogelijk) voor het eerst vrijgemaakt
- Essentaksterfte - na vorig jaar het eerste vak aangepakt te hebben qua dunning, is in 2019 een nieuw vak aangepakt. Deze ingrijpen lijken succes te hebben
- Handmatige dunning – voor twee andere vakken is met de hand gedund. Dat geeft een mooi resultaat.

Specifiek vraagt het onderwerp van klimaatverandering aandacht. We zien door alle bossen heen dat de warme zomers een duidelijk effect hebben op de natuur. De heide heeft het lastig, maar ook beuken laten vroeg het blad vallen en komen nauwelijks de zomer door. Letterzetter breidt zich uit in fijnspar, maar ook lariks en douglas hebben er last van.

De essentaksterfte blijft doorgaan, en de prunus tiert welig. De meer filosofische vraag is of en in hoeverre handelen / ingrijpen gewenst is. Wat zijn de langere termijneffecten? Zijn deze aan te passen? Moeten wij ingrijpen als mens? En in welke mate zal dat moeten?

Deze vragen zullen de komende jaren beantwoord moeten worden als het duidelijker wordt welke impact blijvend zal zijn, en hoe de natuur zich weet aan te passen.

De natuur doet niets zonder doel - Aristoteles

REINTEGRATIE VAN MENS EN NATUUR

De tweede missie van het landgoed, re-integratie van mens en natuur. Van Waarde heeft een ecooloog (Erwin) in dienst genomen die de mensen getraind heeft op het vlak van de natuur. Daarbij is het doel geweest om vooral de collega's op te leiden qua kennis. De medewerkers moeten het verhaal van de natuur kunnen uitleggen en daarbij is feitenkennis belangrijk.

De nieuwe pr-medewerkers op Hillig Meer, Hoogenraven en Mepperdennen dragen ook bij aan het breder uitdragen van onze doelstellingen.

Onveranderd zijn de lezingen, concerten, muziekkavonden, rondleidingen van het IVN, gedenkmiddagen en ook wandelingen geweest waarbij de re-integratie van mens (cultuur) en natuur centraal geeft gestaan.

BEVORDEREN VAN MAATSCHAPPELIJKE EN POLITIEKE WAARDERING VOOR NATUUR

De politieke interactie die het verkrijgen van de bestemming voor Ommen en Meppen gevraagd heeft, droeg bij aan de politieke waardering voor de natuur. Er zijn verschillende sessies met raadsleden geweest waarbij de discussie over de waarde van natuur voorbij is gekomen.

Gabrielle (PR Hillig Meer) heeft diverse projecten kenbaar gemaakt waar bezoekers op af zijn gekomen.

Financiële verantwoording

Stichting Heidehof te Eext

2.1 Balans per 31 december 2019

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	<u>31 december 2019</u>		<u>31 december 2018</u>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris	<u>566</u>	566	<u>736</u>	736
Vlottende activa				
<i>Effecten</i>		46.214		65.432
<i>Liquide middelen</i>		64.520		48.348
Totaal activazijde		<u><u>111.300</u></u>		<u><u>114.516</u></u>
PASSIVA	<u>31 december 2019</u>		<u>31 december 2018</u>	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Eigen vermogen	<u>109.301</u>	109.301	<u>112.954</u>	112.954
Kortlopende schulden				
Overige schulden	<u>1.999</u>	1.999	<u>1.562</u>	1.562
Totaal passivazijde		<u><u>111.300</u></u>		<u><u>114.516</u></u>

2.2 Winst- en verliesrekening over 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten		245		25.100
Bruto bedrijfsresultaat		<u>245</u>		<u>25.100</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa	170		113	
Algemene kosten	7.823		5.522	
Som der kosten		7.993		5.635
Bedrijfsresultaat		<u>-7.748</u>		<u>19.465</u>
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	4.632		3.721	
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1		-	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-538		-201	
Som der financiële baten en lasten		4.095		3.520
Resultaat		<u><u>-3.653</u></u>		<u><u>22.985</u></u>